

Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2009

Komisja Faunistyczna

Niniejszy raport zawiera 483 obserwacje z roku sprawozdawczego oraz 35 z lat wcześniejszych (wyróżnione podaniem pełnego roku) – akceptowanych przez Komisję i tym samym uznawanych za stwierdzenia. Dotyczą one 102 gatunków i podgatunków. Około 9% zgłoszonych obserwacji nie uzyskało akceptacji (patrz aneks).

W roku 2009 do awifauny krajowej przybyły dwa gatunki: burzyk północny *Puffinus puffinus* i szlamiec długodzioby *Limnodromus scolopaceus*; ubył natomiast jeden gatunek: uhła pstrodioba *Melanitta perspicillata*, skreślona w rezultacie rewizji. Z ciekawszych obserwacji warto wymienić: trzecie stwierdzenia markaczki amerykańskiej *Melanitta americana* i świstunki łańskiej *Phylloscopus humei*, szóste czajki stepowej *Vannellus leucurus* oraz drugie śródłądowe stwierdzenie alczyka *Alle alle*. Na uwagę zasługują również rekordowe liczby stwierdzeń: bernikli rdzawoszyjej *Branta ruficollis* (22), kormorana małego *Phalacrocorax pygmeus* (24), błotniaka stepowego *Circus macrourus* (31), mornela *Charadrius morinellus* (22) i biegusa arktycznego *Calidris melanotos* (8).

Stwierdzenia uszeregowano według regionów w kolejności alfabetycznej, a w obrębie województwa – chronologicznie. Kod liczbowy po nazwie gatunkowej w pierwszej części dotyczy okresu sprzed roku sprawozdawczego, a w drugiej – danych z tego roku; w obu przypadkach liczba stwierdzeń łamana przez liczbę osobników; symbol „n” wyraża liczby nieustalone, skrót „ca” liczby przybliżone. Dane dotyczące dzięcioła białoszyjnego *Dendrocopos syriacus* oraz łęgów łąbiedzia krzykliwego *Cygnus cygnus* i ostrygojada *Haematopus ostralegus* ograniczono do stwierdzeń nowych; stanowiska gatunków zagrożonych utajniono.

Komisja dziękuje D. Forsmanowi za konsultacje w dwóch trudnych przypadkach.

Wykaz stwierdzeń – *List of accepted records*

Kategorie A i C (pojawy naturalne – *natural occurrence*)

Łąbędź krzykliwy *Cygnus cygnus*

KUJAWSKO-POMORSKIE: 27.05.09. – 1 para z 3 pull. (foto), Osiek, pow. brodnicki (M. Cieszyński).

- PODLASKIE: 23.05.09. – 1 para z 8 pull. (foto), Topolany, pow. białostocki (M. Polakowski i inni).
- POMORSKIE: 05. i 22.05.09. – 1 para z gniazdem (foto), Płaszewo, 12.05.09. – 1 para z 3 pull., Kruszyna, pow. słupski (M. Ziółkowski, K. Kazimierski, D. Laskowski).
- ŚLĄSKIE: 02.05.09. – 1 para (foto), pow. lubliniecki (S. Czyż), 14.06.09. – 1 para z 5 pull. (foto) tamże (J., B. i A. Kierat).
- ŚWIĘTOKRZYSKIE: 14.06.09. – 1 para z 4 pull. (foto), Kossów/Kwilina, pow. włoszczowski (K. Dudzik, A. Pieńkos).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 06.06.09. – 1 para z 6 pull. (foto), Pasym, pow. szczywieński (A. Sikora, B. Brewka).
- WIELKOPOLSKIE: 07.06.09. – 1 para z 5 pull. (foto), Możdżanów, pow. ostrowski (R. Kaczmarek).

Gęś mała *Anser erythropus*

- PODLASKIE: 18.04.2007 – 1 ♂ ad. z nadajnikiem sat., Suwałki (pow.) (www.piskulka.net, odczyt M. Radziszewski).
- WIELKOPOLSKIE: 21.10.2008 – 1 ad. (foto), zb. Wonieść (G. Orłowski).
- DOLNOŚLĄSKIE: 07. i 14.02.09. – 1 imm. (foto), Osiek, 28.02.09. – 1 ad. (foto), Gąski, 01.03.09. – 1 ad. (foto), Kaszyce Milickie, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz); 05.03.09. – 1 ad. (foto), Marzęcino, pow. trzebnicki (P. Malczyk, W. Lenkiewicz); 08.03.09. – 1 ad. (foto), Wrocławice, pow. milicki (W. Lenkiewicz); 16. i 25.10.09. – 1 ad. (foto), Radziądz, 31.10.–05.12.09. – 1 ad. (foto), Jamnik, 11.11.09. – 1 ad. (foto), Powidzko, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz).
- LUBUSKIE: 10.03.09. – 1 ad. (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (Z. Kajzer, Ł. Ławicki).
- ŁÓDZKIE: 02.03.09. – 1 ad. (foto), Ustków, pow. sieradzki (T. Pietrzak); 14.11.09. – 1 ad. (foto, wideo), zb. Jezioro (G. Orłowski).
- PODLASKIE: 21.03.09. – 1 ad., Wizna, 31.03.09. – 1 ad., Kurpiki, pow. łomżyński (M. Polakowski, M. Broniszewska).
- WIELKOPOLSKIE: 19.03.09. – 1 ad., Gręziny, pow. wągrowiecki (A. Kuszka); 15.11.09. – 1 ad., Żukowo, pow. obornicki (P. Wylegała, Z. Rosin).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 23.02. i 01.03.09. – 1 ad. (foto), Laska, pow. kamieński (Z. Kajzer, M. Sołowiej); 13.–17.12.09. – 2 ad. i 2 juv. (foto), Rogozina, pow. gryficki (M. Sołowiej i inni).

Bernikła kanadyjska *Branta canadensis*

- POMORSKIE: 28.05.09. – 2 pary z 2 i 5 pull. (foto), Gdańsk Przymorze (W. Meissner i inni); 19. i 25.06.09. – 1 para z 6 pull. (foto), Gdańsk Oliwa (M. Zimiński, M. Romanowski).

Bernikła rdzawoszyja *Branta ruficollis*

123/240, 22/25

- DOLNOŚLĄSKIE: 07.11.09. – 1 ad. (foto), Ruda Żmigrodzka, 08.11.09. – 2 os. (foto), Stawno, pow. milicki, 15.11.09. – 1 juv. (foto), Radziądz, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz); 08.11.09. – 1 ad. (foto), Węglewo, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz, A. Kąkol, D. Zelig); 08.11.09. – 4 os. (foto, wideo), Wojnarowice, pow. wrocławski (G. Orłowski, T. Drazny), 18.11.09. – 1 juv. (foto), Jamnik, (M. Polakowski, M. Latkowski); 25.11.09. – 1 ad. (foto), Sanie, (G. Orłowski), 28.–29.11.09. – 1 ad. i 1 juv./imm. (foto), Jamnik, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz, A. Kąkol, D. Zelig).

- DOLNOŚLĄSKIE/LUBUSKIE: 21.11.09. – 1 juv. (foto), Przemków i Niegostawice, pow. pow. polkowicki i żagański (S. Rubacha).
- LUBELSKIE: 14.03.09. – 1 os., Składów, pow. puławski (S. Aftyka, M. Materek, D. Piechota).
- ŁÓDZKIE: 15.–25.03.09. – 1 ad. (foto), zb. Jeziorsko (G. Kielnierowski i inni).
- MAZOWIECKIE: 07.03.09. – 1 os. (foto), Jaktorów, pow. grodziski (H. Stelmach i inni); 28.03.09. – 1 ad. (foto), Gutocha, pow. ostrołęcki (M. Murawski, K. Antczak).
- OPOLSKIE: 28.11.09. – 1 os. (foto), Zb. Nyski (www.birdwatching.pl).
- PODLASKIE: 22.02.09. – 1 imm. (foto), Mścichy, pow. grajewski (K. Henel i inni); 07.03.09. – 1 os. (foto), Białogrądy, pow. grajewski (M. Polakowski i inni); 22.03.09. – 1 os. (foto), Łoje-Awissa, pow. grajewski (M. Polakowski); 27.–28.03.09. – 1 os. (foto), Włochówka, pow. łomżyński (M. Korniluk i inni).
- POMORSKIE: 25.–27.03.09. – 1 os. (foto), Nowy Dwór Gdański (pow.) (P. Zientek, M. Korniluk).
- ŚLĄSKIE: 21.03.09. – 1 ad., rez. Łęczczak, pow. raciborski (D. Szlama), 21.11.09. – 1 juv. (foto) tamże (M. Zawadzki, T. i A. Tańczuk).
- WIELKOPOLSKIE: 08.03.09. – 1 ad., Jez. Bytyńskie, pow. szamotulski (B. Krąkowski).
- ✧ Rekordowa liczba pojawów w kraju, choć niektóre obserwacje mogą dotyczyć tych samych przemieszczających się ptaków, np. w dolinie Baryczy.

Gęsiówka egipska *Alopochen aegyptiaca*

- ŚLĄSKIE: 02.06.09. – 1 para z 3 pull. (foto), Roszków, pow. wodzisławski (J. Betleja); 13.06.09. – 1 ♀ z 3 pull. i 1 para z 6 pull. (foto), polder Buków, pow. raciborski (M. Rojek, J. Babilas).

Kazarka rdzawa *Tadorna ferruginea*

- DOLNOŚLĄSKIE: 23. i 25.08.09. – 1 ad. (foto), Ziębice, pow. ząbkowicki (P. Grochowski i inni); 03.–22.09.09. – 4 os. (foto), Przemków, pow. polkowicki (S. Rubacha, P. Czechowski, M. Bocheński); 13.09.09. – 1 os. (foto), Przeworno, pow. strzeliński (M. Stajszczyk, R. Łopion, J. Jaśniak).
- LUBELSKIE: 15.03.09. – 1 ♂ (foto), Jeziorzany, pow. lubartowski (S. Aftyka i inni).
- MAŁOPOLSKIE: 11.06.09. – ♂ (foto), Kraków Zesławice (B. Czader, N. Mrowca).
- MAZOWIECKIE: 25.01.–01.02.09. – 1 ♂ (foto), Warszawa, Park Skaryszewski (M. Dziadosz i inni); 24.06.09. – 1 ad. (foto), Kępa Kamińska, pow. płocki (B. Woźniak, M. Keller, A.Ł. Różycki); 18.07.09. – 5 os. (foto, wideo), Nowe Grochale, pow. nowodworski (P. Matyjasiak, M. Sidelnik); 29.11.09. – 1 os. (foto), Siedlce (pow.) (A. Goławski).
- OPOLSKIE: 18.09.09. – 1 os. (foto), Zb. Nyski (M. Kowalski).
- ŚLĄSKIE: 13.–23.05.09. – 1 ♂ (foto), rez. Łęczczak, pow. raciborski (T. Sczansny i inni); 22.08.09. – 1 ad. (foto), Knurów, pow. gliwicki (W. Miłosz).
- WIELKOPOLSKIE: 14.08.09. – 4 ad. (foto), Objezierze/Żukowo, pow. obornicki (J. Wyrwał, A. Artyszuk).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 20.08.09. – 1 os. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer).

Helmiatka *Netta rufina*

- MAŁOPOLSKIE: 09.07.09. – 1 ♀ z 6 pull. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (P. Malczyk).
- ŚLĄSKIE: 29.05.09. – 1 ♀ z 8 pull., 10.07.09. – 2 ♀♀ z 4 i 5 pull., 1 ♀ z 4 pull./juv., rez. Łęczczak, pow. raciborski (S. Gacek, M. Ledwoń, J. Betleja); 02.06.09. – 1 para z 8 pull., Wielikąt, pow. wodzisławski (J. Betleja); 28.06.09. – 1 ♀ z 6 pull. (foto), żwirow-

nie Horniok, pow. raciborski (M. Rojek); 28.07.09. – 1 ♀ z 2 pull./juv. (foto), Landek, pow. bielski (J. Jagielko, R. Sadlik).

Podgorzałka *Aythya nyroca*

DOLNOŚLĄSKIE: 14.06., 22.07. i 15.08.2008 – 3 ♀♀ z pull. (foto), Ruda Sułowska, pow. milicki (W. Lenkiewicz).

DOLNOŚLĄSKIE: 28.06.–12.07.09. – 1 ♀ z 10 pull. (foto), Stawno, pow. milicki, 14.07.09. – 1 ♀ z 4 pull. (foto), Ruda Żmigrodzka, pow. trzebnicki, 17.08.09. – 1 ♀ z 5 pull. (foto), Ruda Sułowska, pow. milicki (W. Lenkiewicz).

LUBELSKIE: 04.–07.09. – 9 ♀♀ z pull., Stary Brus, pow. włodawski (M. Urban, M. Nieoczym); 05.–07.09. – 6 ♀♀ z pull., Sosnowica, pow. parczewski (M. Urban); 05.–08.09. – 4–5 ♀♀ z pull. (foto), Jez. Wytyckie, pow. włodawski (S. Aftyka i inni).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 26.06.09. – 1 para z 10 pull. (foto), Górkki, pow. buski (M. Jantarski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 17.05.–13.06.09. – 2 gniazda (foto), jez. Druzno, pow. elbląski (C. Nitecki, Z. Pągowski).

Markaczka amerykańska *Melanitta americana*

2/2, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 19.10.–13.12.09. – 1 ♂ (fot. 1), Międzywodzie/Świętouść, pow. kamieński (Z. Kajzer i inni).

✧ Trzecie stwierdzenie w kraju, po obserwacjach w latach 1995 i 2008 (Komisja Faunistyczna 2009).

Sterniczka *Oxyura leucocephala*

14/15, 1/1

LUBELSKIE: 06.–16.12.09. – 1 ♀ albo imm. (fot. 2), zb. Nielisz, pow. zamojski (S. Śliwiński i inni).

✧ Pierwsze stwierdzenie od roku 2003 (Komisja Faunistyczna 2004).

Sterniczka jamajska *Oxyura jamaicensis*

4/4, 3/3

DOLNOŚLĄSKIE: 18.04.–01.05.09. – 1 ♂ (2. rok; foto), Niezgodna i Ruda Sułowska, pow. pow. trzebnicki i milicki (W. Lenkiewicz, J. Ratajczak, M. Radziszewski).

ŚLĄSKIE: 25.10.–14.11.09. – 1 ♂ (foto), rez. Łęczszak, pow. raciborski (W. Michalik i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 01.03.–05.07.09. – 1 ♂ (2. rok; fot. 3), Police (pow.) (M. Żarek i inni).

✧ Wszystkie dotychczasowe stwierdzenia tego gatunku dotyczą samców.

Lodowiec *Gavia immer*

ca 63/ca 65, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 11.12.09. – 1 ad. (foto), Świętouść, pow. kamieński (M. Radziszewski, M. Antczak).

Nur białodzioby *Gavia adamsii*

23/23, 1/1

POMORSKIE: 09.10.09. – 1 os., Kąty Rybackie, pow. nowodworski (M. Skakuj, K. Goworek, A. Marczewski).

Burzyk *Puffinus* sp.

ZACHODNIOPOMORSKIE: 09.10.09. – 1 os. (foto), Darłówko, pow. sławieński (M. Polakowski).

✧ Prawdopodobne oznaczenie możliwe w ramach alternatywy: *Puffinus griseus* albo ciemny *P. mauretanicus*.

Fot. 1. Markaczka amerykańska *Melanitta americana*, Międzywodzie, październik–grudzień 2009 (fot. Z. Kajzer) – *Black Scoter, Międzywodzie, October–December 2009*

Fot. 2. Sterniczka *Oxyura leucocephala*, zb. Nielisz, grudzień 2009 (fot. S. Śliwiński) – *White-headed Duck, Nielisz Reservoir, December 2009*

Fot. 3. Sterniczka jamajska *Oxyura jamaicensis*, Police, marzec–lipiec 2009 (fot. Z. Kajzer) – Ruddy Duck, Police, March–July 2009

Burzyk północny *Puffinus puffinus*

0/0, 1/1

POMORSKIE: 30.09.09. – 1 os. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (Z. Kajzer; ozn. KF).

✧ Pierwsze stwierdzenie tego długo oczekiwanego gatunku.

Głuptak *Morus bassanus*

14/17, 1/1

POMORSKIE: 27.08.09. – 1 ad. (foto), Karwieńskie Błoto, pow. pucki (M.P. Wierzbicki, K. Abramowicz).

✧ Pierwsze stwierdzenie od roku 2003 (Komisja Faunistyczna 2004).

Kormoran mały *Phalacrocorax pygmeus*

72/135, 24/63

DOLNOŚLĄSKIE: 06.12.09. – 1 ad., Wrocław (A. Czarnowska).

LUBELSKIE: 19.08.09. – 1 juv. (foto), Ułęż, pow. rycki (M. Materek); 02.09.09. – 1 ad. (foto), Wierzbica, pow. tomaszowski (M. Lenart); 19.08.–26.12.09. – 2–7 os. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (S. Śliwiński i inni).

ŁÓDZKIE: 20.08.09. – 1 os. (foto), Biała Rawska, pow. rawski (B. Boguszewski, S. Chmielewski).

MAŁOPOLSKIE: 11.–12.04.09. – 1 ad. (foto), Przeręb/Spytkowice, pow. oświęcimski/wadowicki (P. Malczyk, S. Bieniek); 10.08.09. – 12 os. (foto), Przeręb, pow. oświęcimski (G. Czapiewski, T. Rafalski, P. Ostrowski); 29.–30.08.09. – 9–10 os. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (M. Domarecki i inni); 22.11.–13.12.09. – 1 os. (foto), Zb. Dobczycki (S. Sendera, www.clanga.com); 22.12.09.–15.01.10. – 5 os. (foto), Krościenko, pow. nowotarski (B. Czerwiński, B. Kozik, G. Cierlik).

MAZOWIECKIE: 31.08.09. – 2 juv. (foto), Gałki, pow. węgrowski (D. Michałowski, P. Kalata); 02.09.09. – 1 ad. i 1 juv. (foto), Jaktorów, pow. grodziski (J. Gawroński), 3 os. (foto) tamże (M. Maniakowski, J. Krogulec).

- OPOLSKIE: 23.09.09. – 2 os. (foto), Zb. Nyski (P. Wójcik), 22.11.09. – 2 os. tamże (D. Rusinowski); 26.12.09.–09.01.10. – 2 imm. (foto), Opole (K. Żyśko i inni).
- PODKARPACKIE: 16.08.09. – 3 imm. (foto), Ruda Różaniecka, pow. lubaczowski (P. Stachyra, R. Cymbała, K. Łopuszyńska).
- ŚLĄSKIE: 15.03.09. – 1 ad. (foto), polder Buków, pow. raciborski (M. Rojek); 07.–24.04.09. – 2 ad. i 1 imm., 04.–17.05.09. – 1 ad. (foto), zb. Kuźnica Warężyńska, pow. Dąbrowa Górnicza (P. Kmiecik i inni); 14.08.–28.10.09. – 2 ad. (foto) tamże (D. Kurlaj); 14. i 16.08.09. – 5 juv. (foto), Ochaby, pow. cieszyński (J. Betleja, D. Szlama); 02.10.09. – 2 juv. (foto), rez. Łęczczak, pow. raciborski (J. Betleja).
- ŚWIĘTOKRZYSKIE: 09.–11.08.09. – 1 juv. (foto), Górki, pow. buski (A. i M. Radziszewscy), 27.08. i 04.09.09. – 1 ad. (foto) tamże (M. Radziszewski, M. Matysiak, A. Grzegolec).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 23.08.–14.09.09. – 3 ad. i 1 imm. (foto), Rakowice, pow. iławski (M. Murawski i inni).
- WIELKOPOLSKIE: 26.08.09. – 1 ad. (foto), Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudziona, K. Drab).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 01.09.–06.10.09. – 1 ad. (foto), Jezierzycy, pow. myśliborski (T. Grabowski i inni).
- ✧ Ekspansja tego gatunku postępuje w szybkim tempie i w roku 2009 odnotowano go w większości województw, w rekordowej liczbie 24 stwierdzeń (choć niektóre z nich mogą dotyczyć przemieszczających się osobników, co zostało w miarę możliwości uwzględnione w kodzie liczbowym).

Pelikan różowy *Pelecanus onocrotalus*

ca 68/72, 2/3

- PODKARPACKIE: 14.–17.10.2007 – 1 juv. (foto), Wólka Małkowa, pow. jarosławski (J. i N. Szymuś; ozn. KF).
- MAZOWIECKIE: 24.06.09. – 1 ad. i 1 imm., Wyspy Zawadowskie, pow. warszawski (A. Marczewski).
- POMORSKIE: 31.05.–17.06.09. – 1 ad. i 1 imm. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (P. Zienetek i inni, www.kuling.org.pl, www.clanga.com), 06.06.09. – te same (fot. 4), Gniazdowo, pow. nowodworski (K. Firko, B. Gołębiwski).
- ✧ Czerwcowe pojawy dotyczą tych samych dwóch ptaków przemieszczających się wzdłuż Wisły.

Czapla modronosa *Ardeola ralloides*

65/72, 4/4

- LUBELSKIE: 23.05.09. – 1 ad. (foto), Sobieszyn, pow. rycki (K. Kasperek i inni); 07.06.09. – 1 ad. (foto), Stańków, pow. chełmski (G. Sobolewski).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 10.05.09. – 1 ad. (foto), jez. Druzno, pow. elbląski (S. i T. Miechurscy).
- ZACHODNIOPOMORSKIE: 29.07.09. – 1 ad. (fot. 5), jez. Dąbie, pow. szczeciński (A. Kaźmierczak).

Mieszaniec *Ardea cinerea* × *Egretta alba*

- LUBUSKIE: 23.04.09. – 1 os. (foto), PN Ujście Warty, pow. sulęciński (Z. Kajzer, S. Rubacha).

Czapla purpurowa *Ardea purpurea*

- MAŁOPOLSKIE: 03.05.–10.07.09. – 1 para z 2 pull. (foto), Przeręb, pow. wadowicki (D. Wiehle, P. Malczyk, A. Chrząścik).
- ✧ Kolejne stwierdzenie lęgu w dolinie górnej Wisły po pięcioletniej przerwie.

Fot. 4. Pelikan różowy *Pelecanus onocrotalus*, Gniazdowo, czerwiec 2009 (fot. K. Firko) – White Pelican, Gniazdowo, June 2009

Fot. 5. Czapla modronosa *Ardeola ralloides*, jez. Dąbie, lipiec 2009 (fot. A. Kaźmierczak) – Squacco Heron, Dąbie Lake, July 2009

Czapla biała *Egretta alba*

PODLASKIE: 23.05. i 17.06.2008 – 14–16 par (foto), dolny Basen Biebrzy (M. Keller i inni).

ŁÓDZKIE: 04.–06.09. – 2 pary, zb. Jeziorsko (P. Minias, K. Kaczmarek, T. Janiszewski).

✧ Można przypuszczać, że czapla biała gniazduje na Bagnach Biebrzańskich corocznie w największej krajowej kolonii, brak tylko regularnych kontroli tego stanowiska.

Warzęcha *Platalea leucorodia*

121/189, 4/4

MAŁOPOLSKIE: 03.06.09. – 1 ad., Lipnica Wielka, pow. nowotarski (D. Karaska i inni); 10.06.09. – 1 ad. (foto), Domosławice, pow. brzeski (S. Mazgaj); 05.–12.07.09. – 1 ad. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (J. Betleja i inni, www.clanga.com).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 08.05.09. – 1 ad. (foto), Stara Rudnica, pow. gryfiński (Z. Kajzer, M. Barcz).

Sęp płowy *Gyps fulvus*

ca 56/ca 84, 1/1

OPOLSKIE: 09.06.09. – 1 ad. (foto), Opole (M. Kowalski), 28.08.09. – 1 ad. (foto) tamże (M. Kowalski i inni).

Gadożer *Circaetus gallicus*

DOLNOŚLĄSKIE: 15.05.2007 – 1 ad., Brzezina Łąka, pow. wrocławski (T. Drazny).

LUBELSKIE: 11.–19.06.2008 – 1 ad. i 1 imm. (foto), Wierzbica i Kornie, pow. tomaszowski (M. Lenart); 05.07. i 22.08.09. – 2 ad. (foto), Sobibór, pow. włodawski (S. Aftyka i inni); 21.09.2008 – 1 ad., 12.10.2008 – 1 imm. (foto), Olchowiec, pow. biłgorajski (P. Stachyra i inni); 25.09.2008 – 1 imm. (foto), Chodywańce, pow. tomaszowski (W. Gargoła); 26.09.2008 – 1 os. (foto), Rabinówka, pow. tomaszowski (W. Gargoła); 27.09.2008 – 1 imm. (foto), Machnów Stary, pow. tomaszowski (M. Lenart).

ŚLĄSKIE: 16.07.2008 – 1 imm. (foto), Brenna, pow. cieszyński (A. Kwoka).

LUBELSKIE: 03.04.–16.09.09. – 1 para z 1 juv. (foto), Puszcza Solska, pow. biłgorajski (P. Stachyra, K. Łopuszyńska, R. Cymbała); 10.05.–05.07.09. – 1–2 ad. (foto), Wierzbica, Machnów i Kornie, pow. tomaszowski, 11.06.–19.09.09. – 2 ad. (foto), Pisklaki, pow. biłgorajski (P. Stachyra i inni).

MAZOWIECKIE: 06.08.09. – 1 imm. (2. rok; foto), Świerże Górne, pow. kozienicki (M. Rębiś, M. Mołęda).

Błotniak stepowy *Circus macrourus*

n+108/n+110, 31/38

PODLASKIE: 24.09.2008 – 1 ♀ subad. schwytana (foto), zb. Siemianówka (M. Rostkowski, A. Płowucha).

DOLNOŚLĄSKIE: 30.08.09. – 1 ♂ ad., Przemków, pow. polkowicki (S. Rubacha); 01.11.09. – 1 ♂ ad., Wojcieszów, pow. złotoryjski (K. Struś).

LUBELSKIE: 28.03.09. – 1 ♂ ad. (foto), rez. Wygon Grabowiecki, pow. zamojski (M. Pieńkosz, K. Rydel); 11.04.09. – 1 ♂ ad. (foto), Kornie, pow. tomaszowski (M. Lenart); 11.05.09. – 1 ♀ imm. (foto), Sitno, pow. zamojski (M. Pieńkosz); 15.09.09. – 1 juv. (foto), Krowie Bagno, pow. włodawski (S. Aftyka); 03.10.09. – 1 ♂ ad. (foto), Podłodów, pow. rycki (S. Aftyka i inni); 04.10.09. – 1 ♂ ad., Kornie, pow. tomaszowski (P. Stachyra i inni); 28.10.09. – 1 ♂ ad., Wilczyn, pow. bialski (J. Mydlak).

MAŁOPOLSKIE: 28.09.09. – 1 juv. (foto), Radłów, pow. tarnowski (T. Figarski, Ł. Kajtoch).

- MAZOWIECKIE: 31.03.09. – 1 ♂ ad., Przyjmy, pow. wyszkowski (R. Wyszynski); 28.04.09. – 1 ♂ ad., Morzyczyn, pow. węgrowski (A. Goławski, Z. Kasprzykowski, G. Leśniewski); 03.11.09. – 1 ♂ ad., Horoszki Duże, pow. łosicki (B. Kościan, T. Olizaruk).
- OPOLSKIE: 19.04.09. – 1 ♂ ad. (foto), Zb. Turawski (M. Zawadzki, T. Tańczuk, M. Leszczyński).
- PODKARPACKIE: 13.04.09. – 1 ♂ ad. (foto), Krosno (pow.) (W. i P. Guzik).
- PODLASKIE: 12.06.09. – 1 ♂ ad., Goniądz, pow. moniecki (D. Szlama, T. Grochowski); 05.09.09. – 1 ♂ ad. (foto), Mikołajki, pow. łomżyński (M. Polakowski, M. Broniszewska); 26.09.09. – 1 juv. (foto), Łazarze, pow. grajewski (A. Dmoch).
- POMORSKIE: 16.04.09. – 1 ♂ ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, P. Zakrzewski); 17.04.09. – 1 ♂ ad. (foto), Kuźnica, pow. pucki (D. Kilon); 26.04.09. – 1 imm. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn, D. Kowalewska), 27.04.09. – 1 imm. (foto) tamże (A. Janczyszyn); 28.04.09. – 1 imm. tamże (G. Bela); 27.04.09. – 2 ♀♀ imm., 1 ♂♂ imm., 29.04.09. – 3 ♂♂ imm., 2 ♀♀ imm., 1 ♀ ad. (foto), Kuźnica, pow. pucki (M. Skakuj, K. Goworek), 03.05.09. – 1 ♀ imm. (foto) tamże (P. Malczyk, Z. Kajzer); 04.05.09. – 1 ♂ imm. (foto), Hel, pow. pucki (M. Skakuj i inni).
- ŚLĄSKIE: 04.05.09. – 1 ♂ imm. (foto), Kalna, pow. bielski (M. Dyduch).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 03.05.09. – 1 ♂ ad., jez. Kisajno, pow. giżycki (P. Klukiewicz).
- WIELKOPOLSKIE: 10.04.09. – 1 ♂ subad., Rumin, pow. koniński (S. Mielczarek); 14.04.09. – 1 ♂ ad., zb. Wonieść (G. Orłowski).
- ✧ Bezprecedensowy wiosenny nalot, podczas którego odnotowano 21 stwierdzeń, objął swym zasięgiem większość obszaru kraju, a najobficiej zaznaczył się w regionie Zatoki Gdańskiej.

Kurhannik *Buteo rufinus*

95/98, 2/2

- PODLASKIE: 25.–26.06.2008 – 1 imm. (foto), Grądy-Woniecko, pow. zambrowski (M. Radziszewski).
- KUJAWSKO-POMORSKIE: 14.06.09. – 1 ad. (foto), Samostrzel, pow. nakielski (P. Wylegała, M. Kaleta, A. Wąsik).
- WIELKOPOLSKIE: 03.05.09. – 1 ad., Ocieszyn, pow. obornicki (P. Wylegała).

Orlik grubodzioby *Aquila clanga*

- PODLASKIE-MAZOWIECKIE-ŚWIĘTOKRZYSKIE-MAŁOPOLSKIE: 17.–25.10.2005 – 1 os. z nadajnikiem sat. (mapa) (www.looduskalender.ee, odczyt J. Lontkowski).
- PODLASKIE-MAZOWIECKIE-ŁÓDZKIE-OPOLSKIE-ŚLĄSKIE: 29.10.2006–10.03.2007 – 1 ad. z nadajnikiem sat. (mapa) oraz
- ŚLĄSKIE-ŁÓDZKIE-MAZOWIECKIE-PODLASKIE: 03.–06.04.2007 – tenże (mapa) (www.looduskalender.ee, odczyt J. Lontkowski).
- LUBELSKIE: 21.09.2008 – 1 ad. (foto), Oserdów, pow. tomaszowski (W. Gargoła); 25.10.2008 – 1 ad. (foto), Kornie, pow. tomaszowski (M. Lenart).
- WARMIŃSKO-MAZURSKIE-KUJAWSKO-POMORSKIE-WIELKOPOLSKIE-LUBUSKIE: 07.–13.10.2008 – 1 juv. z nadajnikiem sat. (mapa) (www.looduskalender.ee, odczyt J. Lontkowski).
- LUBELSKIE: 22.03.09. – 1 ad. (foto), Siemień, pow. parczewski (S. Aftyka, Ł. Dawidowicz); 15.04.09. – 1 ad. (foto), Czołki, pow. zamojski (M. Pieńkosz, K. Rydel); 22.04.–21.09.09. – 1 ♀ (lęg mieszany z ♂ *A. pomarina*; foto), Krowie Bagno, pow. włodawski (S. Aftyka i inni), 15.09.09. – 1 juv. (foto), tamże (S. Aftyka); 10.05.09. – 1 juv. (2. rok; foto), Wierzbica, pow. tomaszowski (P. Stachyra i inni); 30.08.09. – 1 imm. (foto), Żuków, pow. zamojski (M. Pieńkosz); 06.09.09. – 1 os., Zamch, pow.

biłgorajski (P. Stachyra, R. Cymbała, K. Łopuszyńska); 16.09.09. – 1 ad. (foto), Boro-
wiec, pow. biłgorajski (P. Stachyra).

PODLASKIE: 15. i 17.05.09. – 2 ad. (foto), zb. Siemianówka (D. i J. Gawrońscy); 05.07.09.
– 1 ad. (foto), Siemieniakowszczyzna, pow. hajnowski (M. Polakowski, S. Edwards, W.
Foster); 15.–22.08.09. – 1 ♀ (lęg mieszany z ♂ *A. pomarina*; foto), gniazdowanie w
kraju niepewne (gniazdo na Białorusi), zb. Siemianówka (D. i J. Gawrońscy).

POMORSKIE: 19.12.09. – 1 os. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn,
P. Zakrzewski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE–POMORSKIE–ZACHODNIOPOMORSKIE: 15.–16.09.09. – 1 imm. (2.
rok) z nadajnikiem sat. (mapa) (www.looduskalender.ee, odczyt J. Lontkowski).

ZACHODNIOPOMORSKIE–POMORSKIE: 01.–04.05.09. – 1 imm. (2. rok) z nadajnikiem sat.
(mapy) (www.looduskalender.ee, odczyt J. Lontkowski).

✧ Wyjątkowo długą listę stwierdzeń zawdzięczamy w sporym stopniu odczytom z nadajników sa-
telitarnych, założonych w Estonii osobnikom migrującym przez nasz kraj.

Mieszaniec *Aquila clanga* × *A. pomarina*

PODLASKIE: 15.–22.08.09. – 1 juv. (foto), zb. Siemianówka (D. i J. Gawrońscy).

Orzeł stepowy *Aquila nipalensis*

15/15, 1/1

LUBELSKIE: 06.07.09. – 1 imm., Żelizna, pow. radzyński (J. Wójciak, Z. Jaszcz).

Orzeł cesarski *Aquila heliaca*

23/26, 2/2

LUBELSKIE: 09.05.09. – 1 imm. (3. rok; fot. 6), Zastów Karczmiski, pow. opolski (S. Aftyka i
inni).

PODKARPACKIE: 05.04.09. – 1 juv. (2. rok; foto), Zalesie, pow. przemyski (M. Sebastianka).

Fot. 6. Orzeł cesarski *Aquila heliaca*, Zastów Karczmiski, maj 2009 (fot. S. Aftyka) – *Imperial Eagle*,
Zastów Karczmiski, May 2009

Orzełek *Aquila pennata*

ŁÓDZKIE: 15.05.2008 – 1 os. (odm. jasna), Przedbórz, pow. radomszczański (R. Maniar-ski).

✧ Rok 2009 jest pierwszym od wielu lat, gdy nie zgłoszono żadnego orzełka.

Raróg *Falco cherrug*

74/77, 8/8

MAZOWIECKIE: 16. i 17.09.2008 – 1 ad., Łęg Przedmiejski, pow. ostrołęcki (Z. Kasprzykowski, C. Pióro).

DOLNOŚLĄSKIE: 29.03.09. – 1 ♂ z nadajnikiem sat. (mapa) (odczyt J. Sielicki).

LUBELSKIE–ŚWIĘTOKRZYSKIE–MAZOWIECKIE–WARMIŃSKO–MAZURSKIE–POMORSKIE: 11.–14.07.09. – 1 ♀ z nadajnikiem sat. (mapa), po 14.07. tenże martwy, Łeba, pow. lęborski (odczyt J. Sielicki).

MAŁOPOLSKIE: 17.08.–25.09.09. – 1 juv. (foto), Radłów, pow. tarnowski (M. Kata).

OPOLSKIE: 22. i 24.11.09. – 1 juv. (foto), Wilamowa, pow. nyski (M. Zawadzki, T. Tańczuk, M. Domagała).

OPOLSKIE–WIELKOPOLSKIE–LUBUSKIE–ZACHODNIOPOMORSKIE: 18.–24.09.09. – 1 ♂ z nadajnikiem sat. (mapa) (odczyt J. Sielicki).

ŚLĄSKIE: 06.09. – 1 ♂ martwy, Góra, pow. pszczyński (J. Sielicki).

ŚLĄSKIE–MAŁOPOLSKIE–OPOLSKIE–DOLNOŚLĄSKIE: 07.–10.04.09. – 1 ♂ z nadajnikiem sat. (mapa) (odczyt J. Sielicki); 02.–11.08.09. – 1 ♂ juv. z nadajnikiem sat. (mapa) (odczyt J. Sielicki), 16.08.09. – szczątki tegoż (foto, mapa), Mierczyce, pow. jaworski (J. Lontkowski, M. Martini, K. Dobrowolska).

✧ Kolejne odczyty z nadajników satelitarnych założonych rarogom na Węgrzech i w Austrii pokazują, że nasz kraj jest odwiedzany przez te ptaki częściej niż wynika to z obserwacji wizualnych.

Sokół wędrowny *Falco peregrinus*

DOLNOŚLĄSKIE: 20.04.–05.07.09. – 1 para z 1 pull.–juv. (foto), pow. jeleniogórski (K. Dobrowolska, M. Martini); 17.05.09. – 1 para z 2 pull. (foto), pow. kłodzki (P. Socha).

„Sokół tundrowy” *Falco peregrinus calidus*

WIELKOPOLSKIE: 18.10.09. – 1 imm. (foto), Ostrówek, pow. pilski (M. i T. Blank, D. Kilon; ozn. KF).

✧ Zaledwie drugie stwierdzenie tego podgatunku akceptowane przez Komisję; poprzednie odnotowano w październiku 1991 (Tomiałojć & Stawarczyk 2003).

Ostrygojad *Haematopus ostralegus*

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 10.05.–09.06.09. – 1 para z 3 pull. (foto), Długotęka, pow. staszowski (M. Jantarski).

Szczudłak *Himantopus himantopus*

ca 97/226, 7/11

DOLNOŚLĄSKIE: 01.–02.05.09. – 1 ♂ (foto), Stawno, pow. milicki (H. Szwiertnia i inni), 30.05.09. – 1 ♂ (foto), tamże (W. Lenkiewicz); 20.–25.05.09. – 1 ♂ (foto), Ruda Żmigrodzka, 23.05.09. – 1 para (foto), Niezgoda, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz i inni); 29.05.09. – 1 os., Radziądz, pow. trzebnicki, 1 ♂ (foto), Ruda Sułowska, pow. milicki (W. Lenkiewicz).

LUBELSKIE: 02.05.09. – 1 ♀ (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (A. i S. Aftyka); 25.–26.05.09. – 1 para (foto), Ryki (pow.) (D. Piechota, M. Materek, S. Aftyka).

MAZOWIECKIE: 24.–27.05.09. – 1 para (foto), Kępa Kamińska, pow. płocki (P. Kozanecki i inni).

PODLASKIE: 28.–29.05.09. – 1 para (foto), Knyszyn-Zamek, pow. moniecki (M. Polakowski i inni).

ŚLĄSKIE: 18.09.09. – 1 juv. (foto), Zb. Żywiecki (M. Dyduch).

WIELKOPOLSKIE: 29.04.09. – 1 ♀ (foto), Bagna Średzkie, pow. średzki (S. Karpicki, S. Niziński).

✧ Majowy pojaw w dolinie Baryczy dotyczy zapewne tych samych przemieszczających się dwóch osobników – i tak został potraktowany w kodzie liczbowym.

Kulon *Burhinus oedicnemus*

LUBUSKIE: 15.09.09. – 1 os., pow. słubicki (P. Czechowski).

MAZOWIECKIE: 31.07.09. – tropy 1 os. (foto), pow. makowski (A. Goławski, Z. Kasprzykowski).

Żwirowiec *Glareola* sp.

DOLNOŚLĄSKIE: 29.09.2002 – 2 juv., Brzezia Łąka, pow. wrocławski (T. Drazny).

✧ Trzynaste stwierdzenie nierozpoznanych żwirowców.

Żwirowiec łąkowy *Glareola pratincola*

9/9, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 18.05.09. – 1 ad. (fot. 7), Spytkowice, pow. wadowicki (P. Malczyk, S. Biegniek, R. Stelmach).

Fot. 7. Żwirowiec łąkowy *Glareola pratincola*, Spytkowice, maj 2009 (fot. P. Malczyk) – *Collared Pratincole*, Spytkowice, May 2009

Sieweczka morska *Charadrius alexandrinus*

31/42, 1/1

POMORSKIE: 25.11.–13.12.09. – 1 imm. (fot. 8), ujście Wisły, pow. gdański (P. Ostrowski i inni, www.kuling.org.pl).

✧ Podobnie późne stwierdzenia notowano w latach 1987–1989 (Tomiałojć & Stawarczyk 2003).

Mornel *Charadrius morinellus*

n+72/n+355, 22/71

ZACHODNIOPOMORSKIE: 22.–23.08.2008 – 2 ad. (foto), Stargard Szczeciński (pow.) (www.forum.przyroda.org).

DOLNOŚLĄSKIE: 13.–17.05.09. – 1 para (foto), Karkonoski PN, pow. jeleniogórski (K. Dobrowolska, M. Martini); 02.09.09. – 1 ad. (foto), Wysok, pow. złotoryjski (J. Lontkowski, P. Gębski).

LUBUSKIE: 22.08.09. – 2 ad., Bieganów, pow. ślubicki (P. Czechowski, A. Sobolewski, M. Bocheński).

ŁÓDZKIE: 16.08.09. – 3 ad., Brodnia, pow. poddębicki (R. Włodarczyk).

MAŁOPOLSKIE: 09.09.09. – 1 juv. (foto), Małolęczniak, Tatrzański PN (B. Perlikowski, A. Dziewulska), 17.09.09. – cn. 2 os. (foto) tamże (M. Bogusławski, B. Bober).

PODLASKIE: 13.09.09. – 1 juv., Mikołajki, pow. łomżyński (M. Polakowski).

POMORSKIE: 08.09.09. – 2 ad. i 1 juv., Mała Słońca, pow. tczewski (M. Ściborski).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 29.08.09. – 2 ad., Wierzbowo, pow. działdowski (P. Szczypiński), 30.08.09. – 5 ad. i 3 juv. (foto) tamże (P. Szczypiński i inni), 03.09.09. – 4 ad. i 2 juv. (foto) tamże (P. Szczypiński, M. Murawski); 14.09.09. – 1 juv. (foto), Łysakowo, pow. nidzicki (D. Cząstkiewicz, A. Sereda).

Fot. 8. Sieweczka morska *Charadrius alexandrinus*, ujście Wisły, listopad–grudzień 2009 (fot. P. Ostrowski) – *Kentish Plover, Vistula River mouth, November–December 2009*

WIELKOPOLSKIE: 12.05.09. – 2 ♀♀ i 1 ♂ (foto), Rogoźno/Garbatka, pow. obornicki (W. Grabiński, R. Robowski).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 19.08.09. – 2 ad. (foto), Jagniątkowo, pow. kamieński (Z. Kajzer, M. Jasiński); 20.08.09. – 2 ad. (foto), Węgorzyn, pow. gryficki (M. Skąpski, S. Niziński); 21.08.09. – 6 ad. (foto), Gruszewo, pow. białogardzki (M. Dyduch, P. Malczyk, J. Wyrwał); 21.08.09. – 3 ad. (foto), Kurcewo, pow. stargardzki (Z. Kajzer); 21.–22.08.09. – 8–11 ad. i juv. (foto), Barnim, pow. pyrzycki (Z. Kajzer, M. Kowalewski); 23.08.09. – 4 ad. (foto), Baszewice, pow. gryficki (P. Zientek); 24.08.09. – 1 ad. (foto), Kędrzyno, pow. kołobrzeski (M. Kowalewski); 28.08.09. – 3 ad. i 1 juv. (foto), Wójcin, 11.09.09. – 3 juv. (foto), Kłęby, pow. pyrzycki (Z. Kajzer).

◇ Rekordowa liczba stwierdzeń, choć łączna liczba zaobserwowanych osobników była niższa niż w dwóch poprzednich latach (Komisja Faunistyczna 2008, 2009).

Czajka towarzyska *Vanellus gregarius*

20/22, 2/2

DOLNOŚLĄSKIE: 02.–03.10.09. – 1 ad. (foto), Zielenice, pow. strzeliński (W. Grzesiuk i inni).

PODKARPACKIE/LUBELSKIE: 06.09.09. – 1 juv. (foto), Stary Lubliniec/Zamch, pow. lubaczowski/biłgorajski (P. Stachyra, R. Cymbała, K. Łopuszyńska).

Czajka stepowa *Vanellus leucurus*

5/5, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 03.–08.06.09. – 1 ad. (fot. 9), Spytkowice, pow. wadowicki (M. Stańczyk i inni, www.birwatching.pl).

◇ Pierwsze stwierdzenie od roku 2001 (Komisja Faunistyczna 2002).

Fot. 9. Czajka stepowa *Vanellus leucurus*, Spytkowice, czerwiec 2009 (fot. C. Pióro) – *White-tailed Lapwing*, Spytkowice, June 2009

Biegus arktyczny *Calidris melanotos*

50/61, 8/8

DOLNOŚLĄSKIE: 20.–21.05.09. – 1 ad. (foto, wideo), Wrocław Świniary (G. Orłowski i inni); 06.09.09. – 1 juv. (foto), Stawno, pow. milicki (W. Lenkiewicz); 04.–13.09.09. – 1 juv. (foto), Zb. Mietkowski (P. Kołodziejczyk i inni).

ŁÓDZKIE: 10.–11.10.09. – 1 juv. (foto), Walewice, pow. łowicki (Ł. Krajewski i inni).

OPOLSKIE: 23.08.09. – 1 os. (foto), Zb. Nyski (T. Maszkało i inni; ozn. KF).

PODLASKIE: 26.05.09. – 1 ad. (foto), Lewsze, pow. białostocki (G. Grygoruk, S. Niedźwiecki, D. Musiał); 28.09.–13.10.09. – 1 juv. schwytany (fot. 10), zb. Siemianówka (G. Grygoruk i inni).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 20.09.09. – 1 juv. (foto), Biechów, pow. buski (M. Jantarski).

◇ Rekordowa liczba stwierdzeń w roku.

Biegus morski *Calidris maritima*

ca 146/n+163, 4/9

POMORSKIE: 16.12.2007 – 1 imm. (foto), rez. Ptasi Raj, pow. gdański (P. Minias i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 18.10.2008 – 1 imm. (foto), Świnoujście (pow.) (K. Kordowski, D. Wysocki, S. Michałowski).

POMORSKIE: 05.10.09. – 2 os., Kąty Rybackie, pow. nowodworski (M. Skakuj, K. Goworek); 05.10.09. – 3 imm. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (Z. Kajzer i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 22.–23.05.09. – 1 ad. (foto), Świnoujście (pow.) (D. Wójtowicz, Z. Kajzer, S. Guentzel), 13.10.09. – 3 imm. (foto) tamże (Ł. Ławicki, S. Guentzel).

Fot. 10. Biegus arktyczny *Calidris melanotos*, zb. Siemianówka, wrzesień–październik 2009 (fot. T. Tumiel) – *Pectoral Sandpiper, Siemianówka Reservoir, September–October 2009*

Dubelt *Gallinago media*

PODLASKIE: 11.–12. i 28.05.09. – 6 ♂♂ (tokowisko; wideo), pow. białostocki (T. Tumiel, G. Grygoruk).

Szlamiec długodzioby *Limnodromus scolopaceus*

0/0, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 29.10.–01.11.09. – 1 imm. (fot. 11), Przeręb, pow. oświęcimski (J. Betleja i inni).

✧ Pierwsze stwierdzenie w kraju szlamca oznaczonego do gatunku. Jest to jednocześnie 22. gatunek amerykański odnotowany w kraju.

Fot. 11. Szlamiec długodzioby *Limnodromus scolopaceus*, Przeręb, październik–listopad 2009 (fot. J. Betleja) – Long-billed Dowitcher, October–November 2009

Łęczak *Tringa glareola*

PODLASKIE: 13.05.–07.07.09. – 1 para (foto, wideo), pow. białostocki (G. Grygoruk, T. Tumiel; 21. i 25.05.09. – 1 para (foto), pow. moniecki (L. Lachmann, P. Szałański, G. Grzywaczewski).

✧ Dwa nowe stanowiska, po zaniku lęgowiska na Bielawskich Błotach, przedłużają obecność łęczaka na liście ptaków lęgowych w kraju.

Terekia *Xenus cinereus*

86/94, 3/3

LUBELSKIE: 02.05.09. – 1 ad., Drażgów, pow. rycki (K. Kasperek); 07.05.09. – 1 ad. (fot. 12), Rawa, pow. lubartowski (S. Aftyka).

MAŁOPOLSKIE: 06.–07.05.09. – 1 ad. (foto), Adolfin, pow. oświęcimski (P. Malczyk, J. Wyrwał).

Płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius*

55/59, 3/3

PODLASKIE: 27.–30.08.09. – 1 juv./imm. (foto), Sobolewo, pow. suwalski (S. Niedźwiecki i inni).

POMORSKIE: 16.10.09. – 1 juv./imm. (foto), Władysławowo, pow. pucki (M. Antczak, M. Radziszewski).

WIELKOPOLSKIE: 26.06. i 03.07.09. – 1 ♂ (foto), Smogulec, pow. wągrowiecki (K. Drab, B. Rudzionek, A. Konopka).

Wydrzyk tęposterny *Stercorarius pomarinus*

ca 143/n+185, 4/14

POMORSKIE: 09.10.09. – 2 ad. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (S. Rubacha i inni); 09.10.09. – 2 ad. i 2 juv. albo imm. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (G. Bela); 09.10.09. – 5 ad., 1 subad., 1 juv., Kąty Rybackie, pow. nowodworski (M. Skakuj, K. Goworek, A. Marczewski), 13.10.09. – 1 juv. tamże (M. Skakuj i inni).

Fot. 12. Terekia *Xenus cinereus*, Rawa, maj 2009 (fot. S. Aftyka) – Terek Sandpiper, Rawa, May 2009

Wydrzyk długosterny *Stercorarius longicaudus* ca 89/n+154, 4/4
 POMORSKIE: 05.10.09. – 1 juv. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (M. Skakuj, K. Goworek); 09.10.09. – 1 juv. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (Z. Kajzer i inni), 26.10.09. – 1 juv. tamże (S. Rubacha i inni).
 ZACHODNIOPOMORSKIE: 27.08.09. – 1 juv. (foto), Świnoujście (pow.) (Z. Kajzer).

Wydrzyk wielki *Stercorarius skua* ca 34/ca 43, 3/3
 POMORSKIE: 14.02.09. – 1 ad., Gdańsk Jelitkowo (W. Meissner); 28.–29.12.09. – 1 juv. (fot. 13), ujście Wisły, pow. gdański (D. Kilon, M. Skakuj, K. Goworek).
 ZACHODNIOPOMORSKIE: 05.12.09. – 1 juv. (foto), Kołobrzeg (pow.) (Z. Kajzer i inni).
 ✧ Nietypowo wszystkie trzy stwierdzenia przypadają na okres późnojesiennie-zimowy.

Orlica *Larus ichthyaetus* 81/82, 8/8
 KUJAWSKO-POMORSKIE: 23. i 30.09.2007 – 1 ad. (foto), jez. Pakoskie, pow. inowrocławski (J. Winiecki).
 ZACHODNIOPOMORSKIE: 24.–30.07.2008 – 1 imm. (foto), Darłówko, pow. sławieński (R. Włodarczyk).
 DOLNOŚLĄSKIE: 22.–24.08.09. – 1 juv./imm. (foto), Stawno, pow. milicki, 04.–12.09.09. – tenże (foto), Radziądz, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz); 07.–15.11.09. – 1 imm. (1. zima; foto), Ruda Sułowska, pow. milicki (W. Lenkiewicz i inni).
 ŁÓDZKIE: 08.08.09.–11.03.10. – 1 ad. (foto), zb. Jeziorsko (T. Janiszewski i inni, www.clanga.com).
 MAŁOPOLSKIE: 29.08.09. – 1 juv. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (M. Dyduch i inni).

POMORSKIE: 29.06.09. – 1 imm. (foto), ujście Wisły, pow. gdański (www.kuling.org.pl);
06. i 19.09.09. – 1 imm. (2. zima; foto), Kuźnica, pow. pucki (M. Płużyński, Z. Kajzer,
P. Malczyk).

ŚLĄSKIE: 18.10.09. – 1 imm. (1. zima; foto), rez. Łęczak, pow. raciborski (R. Kruszyk).

WIELKOPOLSKIE: 26.06.09. – 1 ad., Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski).

Mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus*

DOLNOŚLĄSKIE: 19.04.–31.05.2008 – 3 pary (foto), Ruda Żmigrodzka, pow. trzebnicki
(W. Lenkiewicz); 01.–24.05.09. – 1 para (foto), Pilce, pow. ząbkowicki (J. Szymczak,
M. Domagała, K. Ostrowski), 1 ad. (lęg z mieszańcem *L. melanocephalus* × *L. ridibundus*;
foto) także (J. Szymczak).

MAŁOPOLSKIE: 13.–30.05.09. – 1 para, Jankowice, pow. oświęcimski (J. Betleja).

MAZOWIECKIE: 20.04.–11.07.09. – 8 par (foto), pow. józefowski (M. Sidelnik, P. Cze-
chowski, M. Bocheński); 02.05.–21.06.09. – 5 par (foto), pow. otwocki (M. Sidelnik,
M. Rycak).

OPOLSKIE: 10.05.–21.06.09. – 5 par, Zb. Nyski (J. Szymczak); 11.06.09. – 2 pull. schwy-
tane (foto), Januszkowice, pow. krapkowicki (J. Siekiera i inni).

ŚLĄSKIE: 08.05.–13.06.09. – 3 pary, Dankowice, pow. bielski (J. Betleja);
20.05.–16.06.09. – 8 par (foto), zb. Poraj, pow. myszkowski (J. Betleja, S. Czyż);
22.05.09. – 1 para, Zawadka, pow. pszczyński (J. Betleja); 08. i 19.06.09. – 1 para
(foto), zb. Kuźnica Warężyńska, pow. Dąbrowa Górnicza (P. Kmiecik, D. Kurlej).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 19.05.–09.06.09. – 1–2 par (foto), Chodków Stary, pow. sandomierski
(M. Jantarski).

Fot. 13. Wydrzyk wielki *Stercorarius skua*, ujście Wisły, grudzień 2009 (fot. M. Skakuj) – *Great Skua*,
Vistula River mouth, December 2009

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 26.04.–04.07.09. – 4 pary (foto), jez. Druzno, pow. elbląski (C. Nitecki i inni).

WIELKOPOLSKIE: 13.05.–01.06.09. – 2 pary, zb. Przykona, pow. turecki (T. Iciek).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 14.05.–27.06.09. – 1 para (foto), Bielinek, pow. gryfiński (Z. Kajzer i inni).

✧ Według danych zgłoszonych Komisji, w roku 2009 na 15 stanowiskach gniazdowało ok. 48 par, choć z pewnością jest to liczba zaniżona.

Mieszaniec *Larus melanocephalus* × *L. ridibundus*

DOLNOŚLĄSKIE: 01.–24.05.09. – 1 ad. schwytany (lęg mieszany z *L. ridibundus*; foto), Pilce, pow. ząbkowicki (J. Szymczak).

Mewa mała *Larus minutus*

ŁÓDZKIE: 23.05.1986 – 3 pary, 27.05.1987 – 2 pary, Bronisławów, pow. piotrkowski (J. Sosnowski).

Mewa obrożna *Larus sabini*

18/26, 2/2

KUJAWSKO-POMORSKIE: 28.08.09. – 1 ad. (foto), Włocławek (pow.) (T. Górny, M. Górna).

POMORSKIE: 12.10.09. – 1 juv. (fot. 14), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (M. Skąpski, S. Niziński, J. Jabłoński).

Mewa żółtonoga *Larus fuscus*

LUBELSKIE: 18.05.2008 – 1 ad. schwytany (lęg mieszany z *L. cachinnans*; foto, wideo), Zastów Karczmiński, pow. opolski (Ł. Bednarz, R. Rudolf, K. Antoń).

MAZOWIECKIE: 02.–28.05.09. – 3 pary (foto, wideo), pow. otwocki (M. Sidelnik i inni).

✧ Ta mikrokolonia może być zaczątkiem kolonizacji Wisły przez ten gatunek.

Fot. 14. Mewa obrożna *Larus sabini*, Kąty Rybackie, październik 2009 (fot. M. Skąpski) – *Sabine's Gull, Kąty Rybackie, October 2009*

Mewa romańska *Larus michahellis*

MAŁOPOLSKIE: 22.03.–01.05.09. – 1 para z 3 pull. (foto), Palczowice, pow. wadowicki (D. Wiehle, G. Neubauer); 23.04.–13.05.09. – 1 ♀ (lęg mieszany z ♂ *L. cachinnans*; foto), Zator, pow. oświęcimski (J. Betleja).

Mewa biała *Larus hyperboreus*

ca 270/n+283, 4/4

POMORSKIE: 25.02.09. – 1 imm. (1. zima; foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Janczyszyn); 18.10.09. – 13.03.2010 – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (A. Kośmicki, A. Słonina, www.kuling.org.pl).

WIELKOPOLSKIE: 05. i 08.03.09. – 1 imm. (1. zima; foto), Poznań, Jez. Maltańskie (S. Karpicki, T. Królak).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 03.01.09. – 1 imm. (1. zima; foto), Mrzeżyno, pow. gryficki (Z. Kajzer, S. Rubacha, P. Malczyk).

Mewa trójpalcza *Rissa tridactyla*

DOLNOŚLĄSKIE: 29.10.09. – 1 juv./imm. (foto, wideo), Zb. Mietkowski (G. Orłowski).

LUBELSKIE: 15.10.09. – 1 juv./imm., Zalew Zemborzycki (S. Aftyka).

ŁÓDZKIE: 28.–29.11.09. – 1 imm. (foto), zb. Jezioro (T. Janiszewski i inni).

MAZOWIECKIE: 18.10.09. – 1 juv. (foto), Świerże Górne, pow. kozienicki (M. Kurowski).

PODLASKIE: 15.10.09. – 1 juv. (foto), zb. Siemianówka (C. Pióro, S. Niedźwiecki).

POMORSKIE: 16.–17.04.09. – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (M. Skakuj i inni); 10.10.09. – 1 ad., ujście Wisły, pow. gdański (M. Pisula); 10.10.09. – 1 ad., Krynica Morska, pow. nowodworski (S. Guentzel, Ł. Ławicki); 12.10.09. – 1 juv./imm., Kąty Rybackie, pow. nowodworski (M. Skąpski, S. Niziński); 28.10.09. – 1 juv./imm. (foto), Sobieszewo, pow. gdański (J. Betleja, M. Stajszczyk); 21.11.09. – 1 imm., ujście Wisły, pow. gdański (M. Pisula).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 13.10.09. – 1 juv./imm. (foto), Świnoujście (pow.) (S. Guentzel, Ł. Ławicki), 16.10.09. – 1 ad. tamże (P. Czechowski, G. Jędro); 17.10.09. – 1 juv./imm. martwy (foto), Grzybowo, pow. kołobrzegi (D. Marchowski, Ł. Ławicki, S. Guentzel); 28.10.09. – 1 juv./imm. (foto), Darłowo, pow. sławieński (M. Polakowski).

Rybitwa krótkodzioba *Gelochelidon nilotica*

23/29, 0/0

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 26.08.2008 – 1 ad., Górki, pow. buski (P. Wilniewczyc, N. Zalewska, J. Buski).

Rybitwa czubata *Sterna sandvicensis*

WIELKOPOLSKIE: 17.05.09. – 1 ad. (foto), Zgliniec, pow. kościański (B. Nowak i inni); 08. i 10.06.09. – 1 ad. (foto), Jez. Łoniewskie, pow. leszczyński (J. Stępniewski, S. Kuźniak, W. Michalak).

Rybitwa popielata *Sterna paradisaea*

LUBELSKIE: 08.05.09. – 1 ad. (foto), Zb. Zemborzycki, pow. lubelski (M. Walczak, S. Aftyka).

LUBUSKIE: 10. i 27.05.09. – 1 ad. (foto), zb. Dychów, pow. krośnieński (P. Czechowski, A. Wąsicki, M. Bocheński).

MAŁOPOLSKIE: 04.10.09. – 2 juv. (foto), Stawy Monowskie, pow. oświęcimski (G. Neubauer; ozn. KF).

Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*

PODLASKIE: 30.05.2008 – 2 pary, Brzostowo, pow. łomżyński (P. Świętochowski, T. Tumieli); 16.–19.06.2008 – 5, 15–20 i 3–5 par, 17.06.2008 – 40–50 par (foto), dolny basen Biebrzy (M. Keller, B. Woźniak).

LUBELSKIE: 05.–07.09. – 100–120 par, jez. Piskory, pow. puławski (S. Aftyka, P. Szewczyk), ok. 160 par, jez. Nadrybie, pow. łęczyński (S. Aftyka, T. Bajdak, P. Szewczyk), 30 par, Dorohuczka, pow. łęczyński (T. Bajdak), 2 pary, Targowisko, pow. lubelski (P. Szewczyk), 15 par, jez. Łukie, pow. włodawski (A. Aftyka, T. Bajdak, P. Szewczyk), 5–10 par, Składów, pow. lubartowski (M. Urban), 40–50 par, Uchańka, pow. chełmski (M. Urban), 70–80 par i 4 pary, Dorohusk, pow. chełmski (M. Urban, K. Kraczkowski).

LUBUSKIE: 22.05.–30.06.09. – 15 par (foto), Słubice (pow.) (P. Czechowski, G. Jędro, M. Bocheński).

MAZOWIECKIE: wiosna 2009 – 20 par (foto), Prostyń, pow. ostrowski, 55 par, Morzyczyn, pow. węgrowski (A. Goławski, Z. Kasprzykowski).

PODLASKIE: 05.–06.09. – 12–15 par (foto), Wizna, pow. łomżyński (M. Polakowski); 03.–08.06.09. – 260 par (foto), Zajki, pow. moniecki (K. Henel, P. Dombrowski, M. Budka); 06. i 12.06.09. – 21 par (foto), Brzostowo, pow. łomżyński (P. Świętochowski, K. Henel); 09.06.09. – 20 par (foto), Ruś, pow. łomżyński (P. Świętochowski, M. Budka, A. Grajewska).

✧ Dość kompletne dane z najważniejszych lęgówisk pozwalają oszacować populację lęgową w roku 2009 na ok. 850 par.

Alczyk *Alle alle*

12/12, 1/1

MAZOWIECKIE: 03.11.09. – 1 os. (fot. 15), Aleksandrów, pow. legionowski (T. Wilk i inni).

✧ Drugie stwierdzenie alczyka w głębi kraju, po obserwacji z roku 1891 (Tomiałojć & Stawarczyk 2003).

Sowa jarzębata *Surnia ulula*

n+5/n+5, 1/1

PODKARPACKIE: 31.12.09. – 1 os. (wideo), Tarnawa, pow. bieszczadzki (M. Nęczyński).

✧ Sowa ta została sfilmowana przypadkowo podczas terenowej wyprawy z kamerą.

Żoła *Merops apiaster*

WIELKOPOLSKIE: 08.2002 – 1 norka po lęgu, pow. pleszewski (P. Kęszycki, M. Niewiejski).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 25.05.–05.09.2008 – 38 par (foto), pow. ostrowiecki (B. Sępioł i inni).

DOLNOŚLĄSKIE: 01.06.–12.07.09. – 2 pary (foto), 01.06.–13.08.09. – 2 pary (foto), pow. dzierzoniowski, 02.06.–13.07.09. – 1 para (foto), 02.06.–26.07.09. – 1 para (foto), 21.06.–26.07.09. – 1 para (foto), pow. ząbkowicki (M. Pach).

LUBUSKIE: 21. i 24.07.09. – 1 para (foto), pow. strzelecko-drezdenecki (D., J. i W. Gawrońscy).

ŁÓDZKIE: 10.06.–07.07.09. – 2 pary (foto), pow. zgierski (T. Przybyliński i inni).

MAŁOPOLSKIE: 09.06. i 19.07.09. – 2 i 7 par, pow. proszowicki (Ł. Kajtoch i inni).

MAZOWIECKIE: 11.06.09. – cn. 3 ad., 2 norki (foto), pow. miński (A. Goławski), 18.06.–24.07.09. – 2 pary (foto) tamże (C. Pióro); 27.07.–04.08.09. – 1 para, pow. szydłowiecki (Ł. Stępień, T. Figarski).

PODLASKIE: 11.06.09. – 2 ad. (foto), pow. białostocki (R. Szczęch, A. Zbiryt); 01.08.09. – 1 para z 3 juv. (foto), pow. wysokomazowiecki (R. i E. Choińscy).

Fot. 15. Alczyk *Alle alle*, Aleksandrów, listopad 2009 (fot. T. Wilk) – *Little Auk, Aleksandrów, November 2009*

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 16.05.–08.08.09. – 2 pary (foto), pow. staszowski (K. Mysłək, B. Sępioł);
25.05.–29.08.09. – 42 pary (foto), pow. ostrowiecki (B. Sępioł i inni); 28.07.09. – 1
para (foto), pow. ostrowiecki, 1 para (foto), pow. starachowicki, 1 para (foto), pow.
kielecki (M. Mandziak).

WIELKOPOLSKIE: 07.06.–28.07.09. – 2 pary (foto), pow. rawicki (J. Ratajczak);
10.06.–14.08.09. – 3 pary (foto), pow. ostrowiecki (R. Kaczmarek i inni).

✧ Lęgi żolny zdarzają się obecnie niemal w całym kraju, tworząc miejscami znaczne koncentracje, jak np. w woj. świętokrzyskim.

Kraska *Coracias garrulus*

PODLASKIE: 05.–07.09. – 5 par (foto, wideo), pow. pow. kolnieński i łomżyński (M. Polakowski i inni); 26.05.–11.08.09. – 1 para z 2 pull.–juv. (foto), pow. siemiatycki,
18.05.–23.06.09. – 1 para (foto), pow. białostocki (G. Grygoruk i inni).

Dzięcioł białoszyi *Dendrocopos syriacus*

DOLNOŚLĄSKIE: 08.02.–13.04.09. – 1 ♂, Wrocław Sępólno (J. Kusz, M. Nowacki).

LUBELSKIE: 10.06.09. – 1 para, Okczyn, pow. biański (M. Polakowski).

MAZOWIECKIE: 09.01.09. – 1 ♂, Biskupice, pow. pruszkowski (J. i D. Gawrońscy);
12.04.09. – 1 ♀ (foto), Jaktorów, pow. grodziski (D. i J. Gawrońscy).

PODLASKIE: 10.01.–30.12.09. – 1 ♀ (foto), Białystok (M. Polakowski, M. Broniszewska);
05.–06.09. – 1 para lęgowa (foto), Tykocin, pow. białostocki (M. Polakowski i inni);
20.08.09. – 1 juv., zb. Siemianówka (D. i J. Gawrońscy).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 21.02.09. – 1 ♀, Etłk (pow.) (M. Polakowski, S. Michoń).

Świergotek nadmorski *Anthus petrosus*

OPOLSKIE: 24.09.09. – 3 os. (foto), Zb. Nyski (M. i R. Kowalscy, M. Lepka).

PODLASKIE: 26.02.09. – 1 os. (foto), Osowiec, pow. moniecki (A. Sulej, R. Gajda),
11.03.09. – 1 os. (foto) tamże (C. Werpachowski).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 28.03.09. – 1 ad. (foto), Czarnocin, pow. goleniowski (Z. Kajzer,
S. Guentzel).

„Pliszka tundrowa” *Motacilla flava thunbergi*

PODLASKIE: 20.04.–13.06.09. – 1 ♂ lęgowy (foto), Czaplice, pow. łomżyński (M. Polakowski i inni); 14.05.–18.06.09. – 1 ♂ lęgowy (foto), Łaś-Toczydłowo, pow. białostocki (T. Tumiel, P. Świętochowski); 09.06.09. – 1 ♂ lęgowy (foto), Gniła, pow. białostocki (K. Krahel).

WIELKOPOLSKIE: 02.–07.07.09 – 1 ♂ lęgowy (foto), Sypniewo, pow. złotowski (M. Duda).

Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola*

DOLNOŚLĄSKIE: 03.05.2008 – 1 ♂, Brzezia Łąka, pow. wrocławski (T. Drazny).

DOLNOŚLĄSKIE: 06.05.09. – 1 ♂, Brzezia Łąka, pow. wrocławski (G. Orłowski);
12.05.–08.06.09. – 2 ♂♂ (foto), Karkonoski PN, pow. jeleniogórski (M. Martini, K. Dobrowolska); 16.05.–29.06.09. – 1 para lęgowa (foto), Błotnica, pow. ząbkowicki (P. Socha).

MAŁOPOLSKIE: 08.05.09. – 1 ♀ (foto), Marcinowice, pow. miechowski (R. Maniarski);
16.05.09. – 1 para lęgowa (foto), Lipnica Wielka, pow. nowotarski (T. Wilk, W. Bielański, Ł. Kajtoch), 05.–06.07.09. – 1 para lęgowa (foto) tamże (D. Karaska, J. Kizek).

MAZOWIECKIE: 16.08.09. – 1 para, Brzeźce, pow. białobrzegi (P. Stolarz).

OPOLSKIE: 13.05.09. – 1 ♀ (foto), Opole (M. Leszczyński, M. Zawadzki, T. Tańczuk);
13.–27.05.09. – 1 para (foto), gniazdowanie niepewne, Zb. Turawski (J. Stasiak).

PODLASKIE: 04.–06.09. – 1 para lęgowa (foto, wideo), zb. Siemianówka (M. Polakowski i inni), 18.05.09. – 1 para (foto) tamże (D. i J. Gawrońscy); 13.–15.05.09. – 1 ♂ (foto), Mścichy, pow. grajewski (T. i A. Rafalscy); 13.05.–16.08.09. – 3 pary lęgowe (foto), Lewsze, pow. białostocki (T. Tumiel i inni); 17.05.09. – 1 ♂, 30.05.09. – 1 para lęgowa (foto), Dolistowo Nowe, pow. moniecki (T. Tumiel, P. Świętochowski); 12.06.09. – 14 ♂♂ i 16 ♀♀, 2 pary lęgowe (foto), Bagno Ławki, pow. moniecki (A. Zbyryt, R. Szczęch); 23.06.09. – 1 para z 1 juv. (foto), Dolistowo Stare, pow. moniecki (Ł. Krajewski).

POMORSKIE: 15.05.–05.07.09. – 3–4 par lęgowych, 1 ♂ (foto), Gdańsk Górki Zachodnie (A. Sikora); 09. i 14.06.09. – 2 pary lęgowe i 1 ♂ (foto), Rewa, pow. pucki (A. Kośmicki); 28.07.09. – 1 ad. (foto), rez. Ptasi Raj, pow. gdański (M. Skakuj, K. Goworek).

WIELKOPOLSKIE: 15.04.09. – 1 ♂ (foto), Wojnowice, pow. leszczyński (J. Ratajczak); 07. i 09.05.09. – 1 ♂ (foto), Koło (pow.) (G. Neubauer); 10.05.09. – 1 ♂ subad. (foto), Pątnów, pow. koniński (S. Mielczarek); 15.–16.08.09. – 1 imm. schwytany (foto), zb. Wonieść (P. Sieracki).

✧ Zwracają uwagę kolejne stwierdzenia lęgów na południu kraju.

Zaroślówka *Acrocephalus dumetorum*

74/76, 5/5

PODLASKIE: 15.06.2008 – 1 ♂ (foto, wideo), Białowieża, pow. hajnowski (M. Prange i inni).

PODLASKIE: 15.–16.06.09. – 1 ♂ (foto, fonon), Mieruniszki, pow. suwalski (G. Neubauer, A. Sikora); 05.–06.07.09. – 1 ♂ (fonon), Wasilków, pow. białostocki (T. Tumiel, G. Grygoruk).

POMORSKIE: 21.06.09. – 1 ♂ schwytyany (foto, fono), Kępiny Małe, pow. nowodworski (J. Wyrwał, Z. Kajzer, P. Malczyk); 21.06.09. – 1 ♂ schwytyany (foto, fono), Nowinki, pow. nowodworski (P. Malczyk, Z. Kajzer, J. Wyrwał).
WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 19.06.09. – 1 ♂ (fono), Rybakowo, 1 ♂ (fono), Mazany, pow. kętrzyński (G. Neubauer, A. Sikora).

Wójcik *Phylloscopus trochiloides*

ŁÓDZKIE: 25.06.09. – 1 ♂ (foto), Łódź (T. Janiszewski, R. Włodarczyk, J. Krajewski).
PODLASKIE: 15.05.09. – 1 ♂, Białowieża, pow. hajnowski (M. Polakowski i inni); 31.05.09. – 1 ♂, Czarna Białostocka, pow. białostocki (M. Polakowski); 12. i 14.06.09. – 1 ♂ (foto), Goniądz, pow. moniecki (D. Szlama, T. Grochowski, C. Pióro); 19.–23.06.09. – 1 ♂ (foto, fono), Osowiec Twierdza, pow. moniecki (Ł. Krajewski); 20. i 22.06.09. – 1 ♂ (fono), rez. Międzyrzecze, pow. białostocki (T. Tumiel, G. Grygoruk); 25.–26.06.09. – 1 ♂ (foto, fono), Białystok (G. Grygoruk); 28.06.09. – 1 ♂, Białystok (T. Tumiel).
POMORSKIE: 05.–15.06.09. – 1 ♂ (foto, fono), Mrzezino, pow. pucki (M. Zimiński, S. Karpicki); 07.06.09. – 1 ♂, Choczewo, pow. wejherowski (K. Nowak, K. Stępniewski); 10.06.09. – 1 ♂ schwytyany (foto, fono), Gdańsk Sobieszewo (Z. Kajzer, P. Malczyk); 30.06.–01.07.09. i 05.07.09. – 1 ♂ (fono), Kolbudy, pow. gdański (A. Sikora, M. Pisula).
MAZOWIECKIE: 12.06.09. – 1 ♂, Warszawa Wawer (I. Krasnodębski); 17.06.09. – 1 ♂, Mława (pow.) (K. Antczak, P. Szczypiński).
WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 11.06.09. – 1 ♂, Węgorzewo (pow.) (D. Cząstkiewicz, A. Serebda); 12.06.09. – 1 ♂, Nidzica (pow.) (D. Ożarowski).
✧ Najlepszy sezon dla tego gatunku od roku 2005.

Świstunka żółtawa *Phylloscopus inornatus*

72/72, 3/4

ZACHODNIOPOMORSKIE: 16.09.2008 – 1 os. schwytyany (foto), Bukowo/Kopań, pow. sławieński (A. Bunikowska i inni).
PODLASKIE: 15.–17.10.09. – 1 imm. schwytyany (foto), Siemianówka, pow. hajnowski (P. Świętochowski i inni).
ZACHODNIOPOMORSKIE: 06.10.09. – 1 imm., 17.10.09. – 2 imm. schwytyane (foto), Bukowo/Kopań, pow. sławieński (M. Polakowski i inni).

Świstunka altajska *Phylloscopus humei*

2/2, 1/1

POMORSKIE: 01.11.09. – 1 os. (foto, fono), Władysławowo, pow. pucki (M. Zimiński).
✧ Trzecie stwierdzenie dla kraju i pierwsze wizualne, gdyż dwa poprzednie dotyczyły ptaków schwytyanych na Akcji Bałtyckiej w latach 1975 i 1995 (Tomiałoć & Stawarczyk 2003).

Świstunka brunatna *Phylloscopus fuscatus*

12/12, 1/1

POMORSKIE: 31.10.09. – 1 os. schwytyany (fot. 16), Krynica Morska Siekierki, pow. nowodworski (K. Stępniewski i inni).
✧ Pierwsze stwierdzenie od roku 2003 (Komisja Faunistyczna 2004).

„Pierwiosnek syberyjski” *Phylloscopus collybita tristis*

26/26, 1/1

ŁÓDZKIE: 10.04.09. – 1 os. schwytyany (foto), Łódź (M. Faber).
✧ Załedwie drugie stwierdzenie wiosenne; poprzednio schwytyano go w końcu kwietnia 1989 na Akcji Bałtyckiej (Tomiałoć & Stawarczyk 2003).

Pomurnik *Tichodroma muraria*

DOLNOŚLĄSKIE: 26.01.–25.03.09. – 1 os. (foto), Wojcieszów, pow. złotoryjski (W. Patalas).

✧ Obserwacja dotyczy najpewniej jednego z osobników, które przebywały w tym miejscu późną jesienią poprzedniego roku (Komisja Faunistyczna 2009).

Dzierzba czarnoczelna *Lanius minor*

LUBELSKIE: 20.05.09. – 1 ♂ (foto), Wyhary, pow. bialski (W. Czeżyk); 28.05.–15.06.09. – 2 pary lęgowe (foto), pow. bialski (D. Krupiński, H. Hut, C. Pióro).

MAZOWIECKIE: 02.–21.06.09. – 1 ♂ (foto), pow. wołomiński (P. J. i E. Stolarz).

PODKARPACKIE: 19.06.09. – 1 ♀ (foto), Komańcza, pow. sanocki (D. i J. Gawrońscy).

WIELKOPOLSKIE: 07.06.09. – 1 ad. (foto), pow. wrzesiński (A. Winiecki).

✧ Udany sezon dla tej coraz rzadszej dzierzby.

Dzierzba rudogłowa *Lanius senator*

LUBUSKIE: 10.–13.06.09. – 1 ♀ (foto), Kunice, pow. słubicki (P. Czechowski i inni).

PODKARPACKIE: 10.06.09. – 1 ♂ (foto), Turzańsk, pow. sanocki (M. Stój).

Pasterz *Sturnus roseus*

n+29/n+76, 2/3

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 04. i 07.09.09. – 1 juv., Modliszewice, pow. konecki (P. Dębowski).

WIELKOPOLSKIE: 29.08.09. – 2 juv., Czeszewo, pow. wągrowiecki (A. Kiszka).

✧ Pierwsze stwierdzenia od nalotu w roku 2002 (Komisja Faunistyczna 2003).

Czczotka tundrowa *Carduelis hornemanni*

ca 127/471, 16/24

ŁÓDZKIE: 28.01.09. – 1 ♂ imm. schwytany (foto), Łódź (T. Iciek, P. Minias); 05.04.09. – 1 os., Łódź Lublinek (T. Kłys).

PODLASKIE: 19.01.09. – 2 os. (foto), Białystok (G. Grygoruk, T. Tumiel); 27.01.09. – 1 ♂, Białystok Krywłany (M. Polakowski); 31.10.09. – 1 ♂ schwytany (foto), Siemianówka, pow. hajnowski (A. Suchowolec i inni).

POMORSKIE: 04.03.09. – 3 ♂♂, Zdrada, pow. pucki (M. Kujawa); 12.03.09. – 1 os. (foto), rez. Ptasi Raj, pow. gdański (M. Skakuj, K. Goworek); 20.03.09. – 1 ♂ i 1 os. (foto), Rewa, pow. pucki (M. Zimiński); 22.03.09. – 1 os., Jastarnia, pow. pucki (M. i J. Płużyński); 02.04.09. – 1 ♀ schwytana (foto), Kuźnica, pow. pucki (A. Kośmicki, A. Słonina); 05.04.09. – 2 ♂♂ imm. schwytane (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (M. Filar, A. Niemczyk); 07.11.09. – 2 ♂♂ imm. schwytane (foto), 08.11.09. – 2 ♂♂ imm., 1 ♀ imm. schwytane (foto), 11.11.09. – 1 ♂ imm. schwytany (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (P. Malczyk, A. Janota, R. Szczęch); 09.11.09. – 1 ♂ schwytany (foto), Chojty, pow. sztumski (M. Korniluk, P. Zientek).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 14.11.09. – 1 imm. (foto), Lubin, pow. kamieński (Z. Kajzer, M. Sołowiej).

Krzyżodziób sosnowy *Loxia pytyopsittacus*

POMORSKIE: 20.10.09. – 6 os. (2 ♂♂ ad.; fot. 17), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Kośmicki, A. Słonina, D. Łukasik).

✧ Drugi rok z rzędu obserwacji stadka krzyżodziobów sosnowych.

Poświerka *Calcarius lapponicus*

LUBUSKIE: 19.01.09. – 3 os., Czarnowo, pow. krośnieński (M. Latkowski, H. Skubel).

Fot. 16. Świstunka brunatna *Phylloscopus fuscatus*, Krynica Morska Siekierki, październik 2009 (fot. K. Stępniewski) – Dusky Warbler, Krynica Morska Siekierki, October 2009

Fot. 17. Krzyżodziób sosnowy *Loxia pytyopsittacus*, Krynica Morska, październik 2009 (fot. A. Kośmicki) – Parrot Crossbil, Krynica Morska, October 2009

- PODKARPACIE: 10.–14.01.09. – 1 ♂, Przychojec, pow. leżajski (J. Grzybek).
 POMORSKIE: 24.10.09. – 2 os. (wideo), rez. Ptasi Raj, pow. gdański (G. Czapiewski, P. Ostrowski).
 ZACHODNIOPOMORSKIE: 15.04.09. – 1 ♂ (foto), Pogorzelica, pow. gryficki (P. Zientek);
 23.11.–30.12.09. – 5–45 os. (foto, fon), Włodarka i Rogozina, pow. gryficki (M. Jasiński i inni).
 ✧ Zwraca uwagę zimowanie dużego stada pod Gryficami.

Kategoria D (pochodzenie niepewne – *uncertain origin*)

- Gęś tybetańska *Anser indicus*** 53/85, 6/6
 DOLNOŚLĄSKIE: 28.–29.12.09. – 1 ad. (foto), Jamnik, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz).
 KUJAWSKO-POMORSKIE: 12.10.09. – 1 ad. (foto), Rządkwini/Ciechrz, pow. mogileński (B. Krąkowski); 14.11.09. – 1 ad. (foto), Karczyn, pow. inowrocławski (S. Kaczorowski, J. Winiecki).
 OPOLSKIE: 23.–24.03.09. – 1 ad. (foto), Węża, pow. nyski (R. Cisek).
 WIELKOPOLSKIE: 09.–14.03.09. – 1 ad. (foto), Raczkowo i Jabłkowo, pow. wągrowiecki (B. Krąkowski, A. Herkowiak); 28.–29.03.09. – 1 ad. (foto), Żukowo, pow. obornicki (P. Malczyk, R. Kubacki, J. Wyrwał).

- Śnieżycyca duża *Anser caerulescens*** 45/75, 1/2
 DOLNOŚLĄSKIE: 01.–02.04.2006 – 2 ad., Dobrzykowice, pow. wrocławski (T. Drazny, A. Bujanowicz).
 KUJAWSKO-POMORSKIE: 09.–10.03.09. – 2 ad., Dzierżążno, pow. mogileński (D. i S. Kaczorowscy).

- Bernikla północna *Branta hutchinsii*** 3/3, 3/3
 DOLNOŚLĄSKIE: 28.11.09. – 1 ad. (foto), Jamnik, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz).
 WIELKOPOLSKIE: 19.–21.03.09. – 1 ad. o cechach podgatunku *B. h. leucopareia* albo *minima* (foto), Gręziny, pow. wągrowiecki (A. Kiszka, S. Karpicki); 11–15.11.09. – 1 os. (fot. 18), Żukowo, pow. obornicki (P. Wylegała i inni).

- Gągołek *Bucephala albeola*** 2/2, 1/1
 DOLNOŚLĄSKIE: 11.11.–13.12.09. – 1 ♀ albo imm. (foto), Ruda Sułowska, pow. milicki (W. Lenkiewicz i inni).

Kategoria E (pojaw nienaturalny – *unnatural occurrence*)

- Łabędź czarny *Cygnus atratus***
 ZACHODNIOPOMORSKIE: 17.07.2008 – 1 ad. (foto), Darłowo, pow. sławieński (M. Łazienka).
 DOLNOŚLĄSKIE: 10.–15.01.09. – 1 ad. (foto), Oława (pow.) (M. Stajszczyk, P. Łuciw, J. Regner).
 POMORSKIE: 03.01.–11.02.09. – 1 ad. (foto), 18.02.–08.03.09. – 2 ad. (foto), Jastarnia, pow. pucki (A. i M. Radziszewscy i inni, www.kuling.org.pl); 12.03.09. – 1 ad., Zwarcienko, pow. wejherowski (K. Stępniewski).

- Karolinka *Aix sponsa***
 LUBELSKIE: 25.10.–28.11.09. – 1 ♀ (foto), Ulęż, pow. rycki (S. Aftyka i inni); 05.12.09. – 1 ♀ (foto), Zb. Zemborzycy, pow. lubelski (M. Polakowski, M. Broniszewska).

Fot. 18. Bernikla północna *Branta hutchinsii*, Żukowo, listopad 2009 (fot. P. Wylegata) – Cackling Goose, Żukowo, November 2009

ŁÓDZKIE: 11.11.–25.12.09. – 1 para (foto), Łódź (T. Janiszewski i inni).

MAZOWIECKIE: 07.02.09. – 2 ♂♂ (foto), Konstancin-Jeziorna, pow. piaseczyński (A. Król), 01.01.–08.03.09. – 2–3 ♂♂ (foto) tamże (M. Rejmer); 02.10.09. – 1 ♀ imm., Kazuń Nowy, pow. nowodworski (A. Olszewski, P. Szpakowski).

ŚLĄSKIE: 28.10.09. – 1 ♂ (foto), rez. Łęczszak, pow. raciborski (M. Kowalski, A. Sojka, Z. Włodarski); 21.12.09. – 1 ♂ (foto), Żywiec (pow.) (J. Wróbel, S. Gacek, M. Dyduch).

WIELKOPOLSKIE: 16.01.–19.02.09. – 2 ♂♂ (foto), Kalisz (pow.) (T. i S. Pietrzak), 12.09.09. – 1 ♂ (foto) tamże (T. Pietrzak); 19.11.09.–10.02.10. – 1 ♀ (foto), Ostrów Wlkp. (pow.) (P.T. Dolata i inni).

Mieszaniec *Anas formosa* × *Anas* sp.

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 24.01.–21.02.09. – 1 ad. (foto), jez. Czos, Mrągowo (pow.) (J. Stolarz i inni, www.clanga.com), 15.12.09. – tenże, jez. Majcz Wielki, pow. mrągowski (www.clanga.com).

Grzywnienka *Chenonetta jubata*

POMORSKIE: 04.04.09. – 1 para (foto), Łeba, pow. lęborski (K. Stępniewski, K. Nowak); 13.–23.04.09. – 1 para (foto), Rewa, pow. pucki (J. Alchimowicz i inni); 12.06.09. – 1 ♀, Mrzeżino, pow. pucki (A. i M. Radziszewscy).

Hełmiatka różowodzioba *Netta peposaca*

MAZOWIECKIE: 22.10. i 14.11.09. – 1 ♂ imm. (foto), Dębe, pow. legionowski (M. Murawski, H. i R. Stelmach).

Bażant królewski *Syrnaticus reevesii*

WIELKOPOLSKIE: 11.10.09. – 1 ♂ (foto), Antoniny, pow. chodzieski (B. Rudzionek).

Ibis czczony *Threskiornis aethiopicus*

WIELKOPOLSKIE: 26.08.–09.09.09. – 2 imm. (foto), Skępczniew, pow. turecki (P. Pasikowski, www.ptaki.org.pl).

Ibis szkarłatny *Eudocimus ruber*

ŁÓDZKIE: 06.–20.09.09. – 1 ad. (foto), Łódź Retkinia (T. Janiszewski i inni).

Żuraw stepowy *Grus virgo*

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 04.–08.05.09. – 2 ad. (wideo), Kwiecewo, pow. olsztyński (A. Waszczuk).

✧ Zarówno żurawie stepowe, jak i oba gatunki ibisów najprawdopodobniej zbiegły z hodowli pod Łodzią.

Aleksandretta obroźna *Psittacula krameri*

ŚLĄSKIE: 12.–26.12.09. – 1 para (foto), Częstochowa (pow.) (P. Hermański i inni).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 11.12.09. – 1 ♂ (foto), Szczecin Niebuszewo (T. i A. Niedźwiedź).

Jemiołuszka japońska *Bombycilla japonica*

PODLASKIE: 04.–11.01.09. – 1 ♂ imm. (foto), Białystok (M. Perkowski i inni).

Aneks: Obserwacje nieakceptowane – *Not accepted records*

◆ *Cygnus cygnus*: 04.04. i 10.05.09. – 1 para, gniazdowanie niepewne, Bobrowice, woj. lubuskie.
◆ *Anser erythropus*: 09.10.09. – 1 juv., Kąty Rybackie, woj. pomorskie. ◆ *Anser caerulescens*: 08.03.09. – 1 os. (foto), Ugoda, woj. kujawsko-pomorskie; 29.08.09. – 1 os. (odm. ciemna; foto), Żeleźniki, woj. dolnośląskie; 14.11.09. – 1 ad. (foto), Radziądz, woj. dolnośląskie; 03.12.09. – 1 os. (foto), Marcinkowice, woj. dolnośląskie. ◆ *Branta hutchinsii*: 21.11.09. – 1 os. (foto), Paczków, woj. opolskie. ◆ *Aix sponsa*: 20.07.09. – 1 ♀ (foto), Spytkowice, woj. małopolskie; 31.08.09. – 1 os. (foto), Warszawa. ◆ *Phalacrocorax carbo carbo*: 15.08.2008 – 1 imm. (foto), Władysławowo, woj. pomorskie, 27.01.09. – 3 ad. (foto) tamże. ◆ *Circaetus gallicus*: 17.05.09. – 1 os. (foto), Wierzychowo, woj. zachodniopomorskie; 21.08.09. – 1 os. (foto), zb. Siemianówka, woj. podlaskie. ◆ *Circus macrourus*: 12.04.09. – 1 ♀ (foto), Kuźnica, woj. pomorskie; 12.04.09. – 1 ad. i 1 ♂ ad., Gnieźdzewo, woj. pomorskie; 26.04.09. – 1 ♀ ad. (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie, 28.04.09. – 1 ♀ ad. (foto) tamże; 13.06.09. – 1 ♀ imm. (foto), Kopiec, woj. podlaskie; 30.06.09. – 1 os. (foto), Opole. ◆ *Buteo rufinus*: 20.08.09. – 1 juv., Karczyn, woj. dolnośląskie. ◆ *Aquila clanga*: 19.09.09. – 2 os. (foto), Pisklaki, woj. lubelskie. ◆ *Aquila nipalensis*: 08.05.09. – 1 imm. (foto), Biebrzański PN, woj. podlaskie. ◆ *Aquila heliaca*: 04.06.2003 – 1 ad., Gładyszów, woj. małopolskie. ◆ *Aquila pennata*: 15.09.2008 – 1 os. (foto), Jurów, woj. lubelskie; 24.05.09. – 1 os., Lipsko, woj. lubelskie. ◆ *Falco cherrug*: 06.05.09. – 1 ad., Nagórki, woj. łódzkie; 17.11.09. – 1 juv. (foto), zb. Nielisz, woj. lubelskie. ◆ *Charadrius morinellus*: 12.09.09. – 4 os., Przegalina, woj. pomorskie. ◆ *Gallinago media*: 07.06.09. – 2 os., gniazdowanie niepewne, Modlice, woj. wielkopolskie. ◆ *Stercorarius pomarinus*: 02.09.09. – 1 juv., ujście Wisły, woj. pomorskie. ◆ *Stercorarius longicaudus*: 30.08.09. – 1 os., Gdańsk Wieniec. ◆ *Larus hyperboreus*: 27.05.09. – 1 imm., Łazy, woj. zachodniopomorskie. ◆ *Rhodostethia rosea*: 27.01.09. – 1 ad., Poznań, woj. wielkopolskie; 10.04.09. – 1 juv. (foto), Pątnów, woj. wielkopolskie. ◆ *Sterna paradisaea*: 13.05.09. – 1 ad., Brzostowo, woj. podlaskie. ◆ *Dendrocopos syriacus*: 01.03.09. – 1 os., Kępa Kiełpińska, woj. mazowieckie. ◆ *Anthus richardi*: 09.09.09. – 2 os., Tuja, woj. pomorskie. ◆ *Motacilla flava cinereocapilla*: 20.05.2007 – 1 ♂ legowcy (foto), Koźmin, woj. wielkopolskie. ◆ *Motacilla citreola*: 05.09. – 1 para (foto, wideo), gniazdowanie niepewne, Mścichy, woj. podlaskie. ◆ *Anthus petrosus*: 17.01.09. – 2 os. (foto), Okołowice, woj. śląskie. ◆ *Phylloscopus bonelli*: 17.04.09. – 2 ♂♂, Pieniński PN, woj. małopolskie. ◆ *Phylloscopus collybita tristis*: 08.07.09. – 1 os., Busko Zdrój, woj. świętokrzyskie. ◆ *Cyanistes cyanus*: 17.12.2008 – ok. 15 os., Jelenia Góra, woj. dolnośląskie. ◆

Carduelis hornemanni: 05.04.09. – 3 ♂♂ schwytane (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie. ♦
Calcarius lapponicus: 08.11.09. – 1 os., Cisowo, woj. zachodniopomorskie.

Rewizje – Revisions

Anser erythropus

21.10.2008 – 1 ad. (foto), zb. Wonieść, woj. wielkopolskie (G. Orłowski).

Na podstawie uzupełnienia obserwatora oznaczenie gatunku uznano za prawidłowe.

Melanitta perspicillata

07.01.1988 – 1 ♂ ad., Zatoka Pucka, woj. pomorskie (Strawiński 1991).

Niepełny opis z jedną tylko cechą diagnostyczną (przy braku ważniejszej) nie wyklucza aberratywnej markaczki *M. nigra*. Oznaczenie gatunku uznano za niepewne, tym samym skreślając gatunek z listy awifauny krajowej.

Larus fuscus

18.05.2008 – 1 ad. schwytany (łęg mieszany z *L. cachinnans*; foto, wideo), Zastów Karczmiski, pow. opolski, woj. lubelskie (Ł. Bednarz, R. Rudolf, K. Antoń).

Na podstawie analizy porównawczej pomiarów oznaczenie gatunku uznano za prawidłowe.

Falco cherrug

16. i 17.09.2008 – 1 ad., Łęg Przedmiejski, pow. ostrołęcki, woj. mazowieckie (Z. Kasprzykowski, C. Pióro).

Na podstawie opisu w drugim zgłoszeniu oznaczenie gatunku uznano za prawidłowe.

Zoothera dauma

16.12.1966 – 1 ad., Węgornik, pow. policki, woj. zachodniopomorskie (J. Noskiewicz).

Stwierdzając, że opis w notatniku nie odpowiada aktualnym kryteriom akceptacji, oznaczenie gatunku uznano za niepewne.

Summary: Rare birds recorded in Poland in 2009

This report includes 483 accepted records from 2009, as well as 35 earlier ones, concerning 102 species and subspecies. Two new species have been recorded for the first time in Poland: the Manx Shearwater *Puffinus puffinus* and Long-billed Dowitcher *Limnodromus scolopaceus*; whereas the only record of the Surf Scoter *Melanitta perspicillata* has been removed from the national list as a consequence of revision. Highlights of the year were: the third records of the Black Scoter *Melanitta americana* and Hume's Leaf Warbler *Phylloscopus humei*, sixth record of the White-tailed Lapwing *Vanellus leucurus*, as well as the second inland record of the Little Auk *Alle alle*. Noteworthy are also record-high numbers of: the Red-breasted Goose *Branta ruficollis* (22), Pygmy Cormorant *Phalacrocorax pygmeus* (24), Pallid Harrier *Circus macrourus* (31), Dotterel *Charadrius morinellus* (22) and Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos* (8).

Records of each species are first presented regionally in alphabetic order of the provinces, afterwards chronologically; they contain: date, number of individuals, sex and age (if known), documentation if present (photo, phono, video, specimen, etc.), location, district, and in brackets names up to three observers, further brief comments and references in some cases. The number codes following the species name mean: the first one – number of records slash number of individuals till 2008 inclusive, the second one – number of records slash number of individuals in 2009; "ca" means approximate number of records or individuals, "n" instead of a number – unknown number of those. The report includes an appendix (Aneks) containing records not accepted, and a list of revisions, i.e. reconsidered records.

Literatura

Komisja Faunistyczna 2002. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2001. Not. Orn. 43: 177–195.

- Komisja Faunistyczna 2003. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2002. Not. Orn. 44: 195–219.
- Komisja Faunistyczna 2004. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2003. Not. Orn. 45: 169–194.
- Komisja Faunistyczna 2008. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2007. Not. Orn. 49: 81–115.
- Komisja Faunistyczna 2009. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2008. Not. Orn. 50: 111–142.
- Strawiński S. 1991. Pierwsza obserwacja uhli pstrodziobej (*Melanitta perspicillata*) w Polsce. Not. Orn. 32: 129–131.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.

Errata do raportu nr 25

- S. 114, wiersz 10 od dołu: zamiast 08.05.2007 powinno być 09.05.08.
- S. 118, wiersz 3 od dołu: zamiast 18.07.08. powinno być 15.–18.07.08. (www.birdwatching.pl).
- S. 123, wiersz 2 od dołu: zamiast 05.01.–26.02.08. powinno być 05.01.–07.04.08. (www.birdwatching.pl).
- S. 128, wiersz 2 od dołu: zamiast 13.09.08. powinno być 13.–18.09.08. (www.kuling.org.pl).

Komisja Faunistyczna SO PTZool
Sienkiewicza 21, 50-335 Wrocław
stawar@biol.uni.wroc.pl